

Пастирський Лист

Високопреосвященнішого Єпископа

Кир Івана Бучка

Апостольського Візитатора Українців
у Західній Європі

про

Католицьку Акцію

1952

ІВАН БУЧКО

Божою Милістю й Святого Апостольського
Римського Престолу Благословенням Єпископ
тит. Кадоенський, Апостольський Візитатор
Українців у краях Західньої Європи

Всечесному Духовенству й Вірним
українцям скитальцям
мир о Господі й Архіерейське Благословення
Всечесні Отці, Дорогі Браття й Сестри!

Продовж двох останніх літ 1950 і 1951 святкував християнський світ великий Ювілей Святого Року, вперед у Вічному Місті Римі, а відтак по цілому світі. Побожні християни а з ними й українські скитальці старалися якнайкраще використати то „милолюбне літо“, кожний для себе зосібна а всі разом для цілого людства. Ми ж усі бачили, що людство знайшлося таки напівдому над пропастью. Справедлива караюча Божа рука зависла над світом, загрозла нової війни, страшною за всі попередні не минається і тільки Милосердний Господь в безконечній своїй любові стримує її, щоби люди спам'ятались і звернули з манівців, з дороги бунту проти Бога і проти Його найвищих прав та й щоби дорогою покаєння помирились з Богом, uznали Христа своїм Царем, сповняючи Його святі заповіді. Цілю Великого Ювілею Святого Року було переблагати справедливого Бога і влекшити людству примирення з Богом.

І хоч тільки мала частина людства скористала наслідком з тієї надзвичайної нагоди Великого Ювілею, чи то в 1950 р. у Святому місті Римі, чи при поширенню Ювілею на цілий християнський світ в 1951 р. то все ж таки величаві, ювілейні торжества в Римі і по цілому світі були наглядним доказом, що християнський світ здає собі справу з грізного положення, бо вияви християнської побожності відбувались при такій небувалій досі численній участі вірних, що можна сподіватися враз зі Святішим Вітцем спасенних наслідків Великого Ювілею для цілого світа. Мільйонні маси побожних християн від хвилі започаткування Великого Ювілею в Римі,

до хвилі торжественого закінчення Ювілею у Фатимі, одними устами й одним серцем заявляли свою непохитну вірність для Царя Христа і для Його Намісника на землі Святішого Вітця. При найрізномордніших вчинках покаяння зносились до Бога благальні мольби про милосердя для тих усіх, що Бога не знають і не хочуть знати, для тих, що блукають по манівцях ложних релігій і вір, для тих християн, що не живуть по християнськи, для всіх перозкаяних грішників, для всіх ворогів і приятелів, щоби всі об'єднані під проводом Святішого Вітця в одну християнську родину творили справдісне Христове Царство. Усі ті благання зложено у стіп Небесної нашої Неньки з повним довірям до Її могутнього покрову, що Вона заступиться за нами перед Божою Справедливістю і допоможе довершити започатковану в Святому Році обнову світу. Можна справді говорити про започатковану обнову світу, бо ж годі припустити, щоби скоро погас і остався без спасенних наслідків той запал і те одушевлення для Божих справ в мільонах сердець добрих християн серед величавих ювілейних торжеств. Під звуки пісні „Ми хочем Бога, Він наш Батько, ми хочем Бога, Він наш Цар“ вони не тільки кождий в своєму імені обіщували коритись Богу у всьому, але як та найкраща частина людства вони заявляли те в імені цілої людської спільноти, чуючи при цьому обов'язок своєї совісти доложити всіх зусиль, щоби привернути Христове Царство у світі. Це ж самозрозуміле, що кождий добрий християнин мусить відчувати обов'язок статиь апостолом тієї святої справи, для якої варто посвятитись, щоби з любови до Бога і до ближнього позискати якнайбільше душ для Христа.

I.

Світовий Конгрес Світського Апостольства і Каголицька Акція.

Наче завершенням ювілейних торжеств Святого Року був Всесвітній Конгрес для Світського Апостольства, відбутий в Римі в днях 7-14 жовтня 1951 р. при співучасті представників католицьких організацій усіх народів світу. Супроти загрози й небезпеки для Христової Церкви треба було зробити правдивий перегляд сил, що ними розпоряджує Каголицька Церква на випадок рішаль-

ного бою у тій безпастанній війні з царством Сатани, що наступає зі щораз більшою силою. Вже від кількадесять літ Церква накликає своїх вірних дітей до обреченості й чуйности перед підступними кличами Сатани, що змагає найріжнороднішими засобами ложі і підступу розложити християнську спільноту і знищити Христове Царство в людських душах. Це правда, що Сатана завжди те робив продовж існування Христової Церкви, намагаючись перешкодити у завершенні відкуплення людського роду. Та від останнього девятнадцятого століття, що славиться особливим поступом в науці й мистецтві, наступ Сатани на Христове Царство пішов в таких розмірах і з такими успіхами, що Святіший Отець Папа Пії XI був змушений задзвонити в дзвін на тривогу і сказати без пересади: „Церква Христова в небезпечі! Всі на фронт!“ Всі християни нехай стають в організовані ряди Католицької Акції, щоби не тільки стримати успіхи акції Сатани, але й відбити наступ, здобути страчені позиції і піти на здобутки решти світу для Христа. Ніякий християнин не сміє сказати, що його та справа не обходить, ніхто не є виключений від того покликання, всі обов'язані ставитись в ряди, бо це загальна мобілізація християн проти Царства тьми. І слупно, бо ж бачимо, як то вороги Христа і Його Церкви об'єднуються, щоби перевести свої плани на знищення Христового Царства, отже й кожний християнин, цебто той, що охрещений і миропомазаний і став через те Христовим воїном, мусить бути завжди готовий як кожний воєк на боротьбу про слупну справу, зокрема тоді, коли батьківщина знайшлась у небезпечі. А Христове Царство — це найперша батьківщина для кожного християнина і кожний має обов'язок її боронити навіть з нараженням свого життя, якщо треба би було те життя в жертву принести. Та й не тільки має обов'язок боронити, але піти також до наступу, щоби здобути решту світу для Христа, відбудувати все в Христі, витиснути на всьому Христове Ім'я так, щоби Христос був справді Царем на всіх ділянках життя людської спільноти, а тоді в Христовому Царстві буде й Христовий мир.

Від хвилі появи Енцикліки Святішого Вітця Папи Пія XI в 1922 р. про конечність організації Католицької Акції, цебто світського апостольства, яким світські люди, одушевлені любов'ю до Бога і до ближнього, спомагали б церковну Єрархію — Єпископів і священиків — у слов-

нованні апостольських завдань, католицькі пароди за-
чали творити відповідні Організації на всіх ділянках су-
спільного життя, а в рядах тих Організацій виховувати
світських апостолів, пробоевиків, щоби справді створити
ряди для боєвого фронту у тому рідчазному бою, що
гряде неминуче. З радістю треба ствердити, що за остан-
ніх близько 30 літ ряди Католицької Акції помножилися,
число світських апостолів зросло. Але з другого боку
треба також ствердити, що царство Сатани в останніх
десятиліттях зросло в таку силу, що можна сміло ска-
зати, що продовж двох тисяч літ існування Христової
Церкви Сатана ще ніколи не приготував такого доско-
налого пляну, не мав таких досконалих засобів і не міг
похвалитись такими досягненнями як тепер. Вдалося Са-
тані не тільки стримати благодатній вплив Христової
Церкви на величезні маси поганських народів, не допу-
скаючи до них світла Христової Євангелії, він вespів та-
кож закріпити давно доконані роздори-схизми, а навіть
спровадити на мавівці мільйони християн, обдурюючи їх
нібито наукою, чи радше брехливою пропагандою, обі-
цяючи рай на землі. Щобільше, Сатана вespів і серед
вірних християн накинати такі засади думання і посту-
повання, що на першій погляд здавалося б не є проти-
вні християнським засадам, але в дійсності вони викри-
вляють правдиві поняття про Бога, про релігію, про
Церкву, про обов'язки християнина супроти Бога і ближ-
нього. В попередньому нашому Пастирському Листі з
пагоди поширення Великого Ювілею ми вказували на ті
погубні досягнення царства Сатани серед людської спіль-
ноти, отже й немає потреби тут те повторяти. Та все ж
треба пригадати, що Сатана не всюди виступав відразу
як ворог Бога, бо знає, що християни не пішли б за ним.
Він навіть заявляє, що не виступає проти Церкви, а тільки
проти несправедливості, що її Церква покриває. У
підступний спосіб він старається затемнити християн-
ські поняття, викривити християнський світогляд, осла-
бити обов'язуючу силу церковних заповідей, підшпигую-
чи на те нібито слушні причини, що тепер вже не ті ча-
си, що були колись та що поступ в науці вимагає бага-
то змін і поступу також в науці Церкви. Віп зумів наки-
нути широким кругам вірних викривлене поняття про ре-
лігію взагалі. Коли Церква вчить, що релігія це конечна
чеснота, що вляє людину з Богом і узнає у всьому Бо-
жжі найвищі права, то він зумів поширити фалшиве понят-

тя зокрема через тих, що зачисляють себе до освічених чи вчених, що релігію треба вважати як приватну справу, до якої ніхто не сміє втручатись. Кожний може виконувати релігійні обов'язки, коли і як йому подобається. Церква не має права вмішуватися до громадянських чи національних справ, не сміє обмежувати людської свободи. Кожний може читати що хоче, зглядно по те все, що понаде в руки. Вимагати від поступової людини сповіди перед священником-людиною це середньвічна примха, а закон про нерозривність подружжя це незносне ярмо, що його Церква не має права накладати вірним.

Годі було би вичислити тут ті всі викривлені й фалшиві поняття про релігію і Церкву, що їх вспів Сатана накинути й поширити серед великої маси християн, але вже з того, що сказане мусить нам бути ясно, що Святіший Отець Папа Пій XI елужно сказав, що Христова Церква в небезпеці і справедливо зажадав, щоби всі, кому дороге християнське ім'я станули в ряди Католицької Акції і допомогли Церковній Єрархії світським апостольством оборонити Христову науку перед злосним наміром Сатани перемішати її з фалшом і обдурити людство.

Приказ Святішого Вітця старались католицькі народи виконати по своїм силам якнайкраще. Зорганізовано світське Апостольство в рядах Католицької Акції, започатковано оборонну дію проти настулу царства Сатани а при нагоді завершення ювілейних торжеств Святого Року скликано до Риму всевітній Конгрес для Світського Апостольства, щоби на ньому представники усіх католицьких організацій в світі зробили перегляд усього того, що дотепер зроблено та й застановились над теперішнім положенням і встановили напрямні на майбутнє для діяльності світських апостолів на всіх ділянках життя людської спільноти, щоби Христове Царство на землі поширити і закріпити. Поверх 1200 делегатів-представників католицьких організацій усіх народів світу зібрались під боком Святого Апостольського Престолу і за особливим благословенням Святішого Вітця продовж цілого тижня відбували свої наради, перетикані молитвою про поміч і світло Святого Духа, щоби могли сповнити якнайкраще святе завдання на більшу славу Христа Бога і на добро християнських душ. Стверджено першзавсе, що положення є справді грізне а вслід за тим і невідкличне завдання світських апостолів під проводом Цер-

ковної Єрархії скріпити оборонний фронт, щоби стримати шалений наступ на Церкву збоку царства Сатани та й щоби знівечити зріст безбожництва у світі. Це правда, що пекельні сили завжди воювали проти Божого Царства на землі і заставляли ріжні засідки на вірних Божих дітей, але нині Антихрист вже створив організацію таку, що може назватись направду досконала, а його зброя справді могутня. Проти правдивої Христової Церкви створено дійсну Антицеркву. За останні два століття (XVIII і XIX) масонерія виробила вправді дуже широкі пляни для знищення Христової Церкви, але те все ще було далеке від тих розмірів, достосованих у плянах московсько-большевицького комунізму, що створив для тієї цілі досконалу організацію, екодомічно-суспільну і політично-мілітарну з такими могутніми засобами, що перед ними дрозить цілий світ. Колись Антихрист ще вдоволявся простим запереченням Бога але в могутній організації большевицького комунізму вже ставить себе на місце Бога, як це видно з богохульної перерібки Господньої молитви „Отче Наш“. Він вже й не пробує закривати свою ціль, бо вона вже наявна, він радо вдруге розпяв би Христа, якщо це було б можливе. Він те робить з Містичним Тілом Христовим всюда, де тільки досягне його злочинна рука, переслідуючи правдиву Христову Церкву і насаджуючи свою Антицеркву. Його організація направду досконала, має своїх вишколених провідників, має свої програми, пляни, стратегію і тактику. Щоби легше осягнути свою першу і найважнішу ціль, знищити Христове Царство, він змагає поступенно до знищення людини. Заперечуючи безсмертну душу в людині, зводить її на звірину; вириваючи з серця людини віру в Бога, відриває її від Христа і від Церкви, від Церковної Єрархії, від Папи, від Єпископа, від Душпастиря, від священика. Ясно, що чоловік здалека від священика затрачує лучність з Богом, бо ж священик на те Богом поставлений, щоби просвічував чоловіка на його життєвому шляху Божою наукою і подавав Божу благодать через Святі Тайни.

Розвиваючи свій боєвий фронт проти Христової Церкви, що є одинокою непереможною перешкодою у його плянах на здобуття світу, він вдаряє першзавсе в особу Папи Римського, Верховного Пастиря всіх християн, старається понизити Його найвищу гідність, обкидаючи Його безстыдними клеветами. В тій своїй діяльності проти

Катол. Церкви він має знаменитих союзників з боку різних т. зв. „Християнських Церков“ чи сект, що дуже часто свідомо й добровільно за малу заплату наймаються на його службу. Знаменита техніка більшовицької пропаганди всім добре znana, вона повірена пробоевикам, що є справжніми пробоевиками брехні, насилля і ненависті, що в підступний спосіб втираються всюди, творять т. зв. ячейки і зразу невинними кличками, а далі щораз більше наявними виступами стараються обезцінити духовний стан, понизити гідність, науку і духовний провід збоку священика, представляючи його, звичайно як богача і приятеля богачів а при тому як безпросвітного неуча, або як неморальну людину. Використовуючи тяжке матеріальне положення широких мас робітництва і взагалі людської бідноти, Антихрист вепів захопити ті маси соціальними кличками комунізму, представляючи комунізм як оборонця соціальної справедливості проти безбожного капіталізму. А представляючи рівночасно брехливою пропагандою Церкву як союзницю капіталізму вепів відвернути мільйони робітничих сердець від Церкви, хоч та Церква в дійсності з однаковою рішучістю осуджує обі безбожні системи соціальні, капіталізм чи комунізм, бо обом тим системам бракує підставових християнських чеснот, покори й любови.

Те все, що сказано вгорі, стверджено підчас нарад Світового Конґресу Світського Апостольства і вирішено посилити протидію, помножити ряди світських апостолів, забезпечити боевий фронт на всіх місцях, щоби не тільки оборонити ще дотепер збережені позиції, але також, щоби піти до протипастулу з новим завяттям і так здобути світ для Христа. Скріплені особливим благословенням і батьківським поученням Святішого Вітця, учасники Конґресу і діячі Католицької Акції — світські апостоли вернулися з Риму на місця своєї дотеперішньої діяльності як колись Христові апостоли і ученики, щоби всюди занести добру вістку про Христа і Його Царство, про Його ярмо солодке, а тягар легкий; з певною надією, що Христове Царство мусить побідити, бо „Христос мусить царювати“ (I Кор. 15, 25).

II.

Конечність Католицької Акції в нас.

В тому величавому світовому Конґресі світського Апостольства мали також гідну участь делеґати україн-

ської Католицької Акції на скитальщині по краях Зах. Європи. Двадцять представників українських католицьких організацій дали наявний доказ перед Богом і перед світом, що українські скитальці навіть серед своїх злиднів цікавляться найшляхетнішими духовними справами, а для побіди Христа над безбожним світом як Христові воїни готові завжди стати в ряди і звести борбу з царством Сатани без огляду на жертви. Правда, наші українські учасники Кон'ресу не могли похвалитись дотеперішними великими досягненнями в організації Католицької Акції так як це могли зробити представники інших католицьких народів, що їх організації виконують завдання Катол. Акції від ряду літ. Нелегко було нам в тяжких умовах скитальщини на вигнанні по різних краях Європи створити могутню сітку організації Католицької Акції. Зрештою і в Рідному Краю ми щойно на кілька літ перед останньою війною започаткували Католицьку Акцію згідно з бажанням Святішого Вітця. Величавий здвиг українців у Львові в Ювілейному Році 1933 під кличем „Українська Молодь Христові“ дав початок створенню Католицької Акції української Молоді (КАУМ), а рівночасно за благословенням Високопресвященіших наших Владик створено статут Укр. Кат. Акції на зразок статутів інших католицьких народів. Жахлива війна зі своїми страшними наслідками знищила всі наші довірні досягнення в організаційній діяльці, але напевно не знищила духа світського Апостольства у Рідному Краю, що дістався під ярмо Сатани. Колись напевно почуємо про зворушливі дії наших світських апостолів у новітніх катакомбах, хоч і не мають вони змоги розвивати ті дії в організований спосіб.

Зате українські католики на скитальщині, не зважаючи на тяжкі життєві умовини свідомі своїх християнських обов'язків, рішилися скоро продовжати на чужині завдання Католицької Акції у організований спосіб так як те започатковано в Рідному Краю. Вже продовж кількох літ побуту на скитальщині відновлено давні Католицькі Організації, Марійські Дружини і Братства, а при цьому створено і сітку нових організацій як прим. „Харісас“ і „Робітничий Християнський Синдикат“, проголошено на ново статут Католицької Акції, прийнятий в Рідному Краю, вибрано новий провід К. А., заряджено створення кружків К. А. по всіх українських Душпастирствах. Найкращим виявом живучости ідеї К. А. були чо-

тири католицькі З'їзди, відбуті в Ювілейному Році по більших центрах української скитальщини, а саме: в Парижі (Франція) 2-4 грудня 1950, в Мюнхені (Німеччина) 13-14 січня 1951, в Брюсселі (Бельгія) 7-8 липня 1951, в Манчестері (Англія) 14-15 липня 1951. Згадані всі чотири католицькі З'їзди виявили, що серед сотисязної маси української скитальщини в Європі росте щораз більше розуміння для організації К. А., а число кандидатів на світських апостолів збільшилось. Вправді мало ще в нас вишколених пробоевиків К. А. бо й дотеперішній наш вишкіл до світського апостольства був дуже слабонький. Кандидати на наших світських апостолів серед нашої скитальщини вже дали багато доказів на свою готовість до безінтересовної посвяти на працю для добра Христової Церкви та вони ще не мали змоги приготувитися, щоби виконувати завдання світського апостольства в зорганізованій спосіб. Наказаль треба ствердити, що наше Всечесне Духовенство на скитальщині серед безустанної праці для забезпечення духовної опіки своїх розсіяних вірних не мало змоги зорганізувати вишкіл для світських апостолів так, як це є в інших католицьких народів. Тому й кандидати на світських апостолів при своїй найліпшій волі виявляють ще дуже багато хиб, а деякі навіть не знають, які вимоги мусить виконати той що хоче бути світським апостолом.

В цьому мовну Пастирському слові до Вас, мої Дорогі в Христі Браття і Сестри, хочу підтримати той загал для Христової справи, що був такий наявний підчас наших Католицьких З'їздів і величавих релігійних маніфестацій, хочу щераз підчеркнути наглу і невідкличну konieczність творити серед нас зорганізовані ряди світського апостольства, бо царство Сатани, що накинulo своє ярмо на наш нарід у Рідному Краю і тут на чужині всіма силами паступає на нас і хоче видерти з наших сердець той найцінніший скарб, що ми його принесли в серця на чужину, а саме нашу віру святу. Ви, Дорогі Браття і Сестри, мусите зорганізувати ряди світських апостолів, щоби спомагали тих 75 священників, що призначені для забезпечення духовної опіки для вас і для збереження тої маленької частини нашої Української Католицької Церкви, щоби не пропала на чужині. Ми знаємо, що пекольні сили не переможуть Христової Церкви у загалі людства але знаємо з історії випадки, що цілі полоси чи навіть народи, де колись процвітало

Христове Царство затратили правдиву віру а велід за тим безліч душ пропало для Христа. Ми мусимо мати теж на оці те майбутнє, що чекає нас у звільненій від московського комунізму Батьківщині. Комунізм мишється, але оставить по собі страшну руїну в душах мільонів. Безбожництво зорганізоване мишється але оставється ще на довго фалшивий світогляд, ложна наука про Христову Церкву і релігію взагалі. Це правда, що паш нарід з природи дуже релігійний і може й скоро отрясеться з того намулу безбожницької процаганди, як тільки стане свободний. Але також правда яку ми нині так болюче стверджуємо, як то тяжко нашим незедипеним братам позбутися фалшивих понять про Христову Церкву, які принесла на Україну горда і збунтована проти Вселенського Архієрея Візантія а відтак закріпила Москва. Ми ж нераз ще й тепер чуємо з уст наших „православних“ братів і читаємо в їхніх часописах такі безстидні напасти на Святий Апостольський Римський Престол, на св. Пасафата, на Великого нашого Митрополита Андрея і всю нашу Церковну Єрархію, що їх можна би хіба ще почути в московських радіопередачах. Гордість і засліплення не дозволяє людині легко покинути хибний погляд і признати правду, тому й неслегко буде відбудувати Христове Царство в нашій звільненій Батьківщині. А на які ж то небезпеки наражена українська скитальщица чи українські поселенці по різних протестанських краях в Європі чи за океаном, а дотого позбавлена достаточної духовної опіки збоку свого Духовенства, бо або немає його зовсім, або в дуже малому числі. Всі мусимо признати, що в світі йде завзята борба між царством тьми а Царством Христовим; ще не дійшло до рішального бою але той бій може прийти дуже скоро і треба буде кождому з нас заявитись за Христом чи за Антихристом. Отже організація Катол. Акції являється наглою konieczністю також і в нас. В одних рядах зі світськими апостолами усіх католицьких народів світу мусимо й ми стати готові до бою за Христове Царство в світі під проводом священників та Єпископів під верховним проводом Святишого Вітця. Бачимо як Антихрист зорганізував свій наступ на здобуття світу, отже й наша протидія мусить бути зорганізована, бо організація помножує сили, упрощує працю, забезпечує порядок, упорядковує рівночасну дію на різних відтинках фронту відповідно до цілі яку треба досягну-

ти. Церква це чудова організація сама по собі, бо це Містичне Тіло Христове, що хоч має багато різних членів то це одно життя в Христі. Коли в людському тілі одному членові загрожує небезпека то всі інші сплять йому на поміч, щоб захоронити його перед тою небезпекою. Щоби захоронити око, сплещить на поміч рука а то й ціле тіло рухається, щоб оминутися лиха, а Містичному Христовому Тілові в цілості грозить небезпека, тож слухаю всі члени мусять бути готові на поміч, щоб оминутися власної загибелі. Всі члени отже не тільки Церковні Єрархи, Єпископи, священники, монахи, монахині, але й світські люди, бо вони також по словам св. Петра (І. Петр. 2, 9) „царське священство“, бо беруть участь у вічному священстві Христовому і приносять Богу духовну жертву в злуці з Христовою жертвою у св. Літургії.

Ніхто не сміє відмовлятися від світського апостольства, ніхто не сміє сказати, що то мене обходять, нехай Церковна Єрархія, Єпископи й священники ломлять собі голову над тими справами як би то стримати зріст безбожництва в світі, як рятувати загрожені душі. Ніхто не сміє сказати: вистарчить мені, що я буду сам себе цильнувати, щоби витривати у вірності для Христа й Його Церкви, нащо мені клопоту з другими, нащо мені паражуватися, що мене то обходять, як живе мій сусід, чи він молиться, чи ходить до церкви, чи сповідається, чи платить церковний податок, чи не вдається в розмови зі сектярами і готов стратити віру, нехай священники цильнують того діла. Хто так говорив би, то був би подібний до вояка, що в хвалі загальної мобілізації сказав би: що мене обходить небезпека для Батьківщини, вистарчить мені що я буду боронити мою власну хату, а про реніту нехай дбає голова держави й міністри. Нащо мені йти на фронт у бій проти ворога і наражуватися на невгоди а навіть на втрату життя. Такого вояка як дезертира слушно карається найтяжчою карою, бо карою смерті. Такою цеславною назвою треба би було напаятнувати й кожного християнина, що по проголошенні Святішим Отцем загальної мобілізації усіх християн для оборони Христової Церкви, в небезпечі відмовився від сповнення обов'язку Катола. Акції і не став у її ряди, щоби під проводом Церковної Єрархії виконувати світське апостольство для спасення загрожених душ.

Сподіюсь, Дорогі Браття й Сестри, що між вами не буде таких дезертирів, бо ви всі переконані, що треба виконати той тяжкий обов'язок для Христа й Його Церкви, а через те і для нашої любові Батьківщини, яку хочемо врятувати для Христа. Сподіюсь, що ніхто між вами не відважиться сказати, що справа Церкви то другорядна справа бо на першому місці в нас справи національні, цебто справи національної пропаганди, щоби серед своїх втримати національну українську свідомість, а також, щоби усвідомити чужинців про конечність соборної Української Держави. Ви читаєте час від часу в українських національних часописах заклики, щоби не зачинати дискусій на релігійно-церковні теми, бо це шкодить нашій національній єдності, нехай кождий належить до Церкви, якої хоче; визнає віру, яку хоче; всі релігії, всі віри добрі, важне те, щоби Україна була свобідна й незалежна від Попраду по Кавказ. Ви напевно чули також закиди проти наших спроб зорганізувати сітку Катол. Акції, бо мовляв це організація чужа, накинена нам з чужого Центру, якому ми повинні сказати: засі! не вмішуватись до наших внутрішніх справ! Дуже часто чуємо закиди, що ми католики нетолерантні не оглядаємось на те, що більшість нашого народу є привязана до свого православ'я і ображується тим, що ми прилюдно вихваляємо нашу катол. віру як одинокую правдиду та й що бажаємо, щоби й наші незєднені Брати покинули своє православ'є і обєднались з нами у вірі під проводом Верховного Пастиря Христового Стада, Святішого Вітця Папи Римського. На попередніх сторінках цього нашого Пастирського Листу, ми вже маємо ясно відповідь відки походять ті заклики й закиди проти нас. Те все не сміє стримати нас від сповнення обов'язку супроти Христа й Його Церкви, бо той обов'язок обтяжує кожду людину, що охрещена й миропомазана сталає Христовим воїном. До сповнення того обов'язку взиває нас Святіший Отець Верховний Пастир усіх християн, а й ми самі бачимо ясно, що не сміємо дезертирувати з Христового фронту. Нехай і буде, що декому не подобається наша правда, так як колись не подобалася жидівській старшині проповідь Апостолів про Христа й Його науку. Апостоли відповіли просто й ясно: „Не можемо ми не говорити про те, що ми виділи і чули“ (Діян. 4, 20) а на ради, прикази й погрози тієї ж жидівської старшини сказали: „Радше треба бути послухним Богові як людям“. (Діян. 5, 29)

III.

Як організувати Католицьку Акцію серед нашої скитальщини.

І в Рідному Краю при започаткуванні Католическої Акції нелегко було створити організаційну сітку відразу по всіх наших християнських громадах, парохіях, Бпархіях. Поза т. зв. свічковими Братствами і Братствами тверезости, що створились при кожній церкві від віків але не були пов'язані в якунебудь централю, ми мали ще Марійські Дружини для хлопців і дівчат і для старших жінок злучені з централею Марійського Товариства у Львові і з централею в Римі; Братства Апост. Молитви, Пресв. Серця Ісусового, Матери Божої Неустаючої Помочі — зв'язані з їхніми центрялями в Римі. Але ті всі Братства і Марійські Товариства не були католицькими організаціями світського апостольства, бо їхня ціль радше була звернена на те, щоби члени змагали до щораз доскональшого внутрішнього життя через відбування побожних практик і поступ у християнських чеснотах. Правда, що члени тих Братств чи Товариств могли виконувати й світське апостольство, зокрема Апостольство Молитви, але в мобілізаційному пляні Святішого Вітця Мія ХІ відносно Католическої Акції ті всі Братства враз з Апост. Молитви фігурували тільки як помічні засоби Католическої Акції, дебото як початковий вишкіл для світських апостолів. Одинокою організацією що могла падиватись до організаційної сітки Католическої Акції так, як того бажав Святіший Отець, було Товариство укр. університетських студентів католиків „Обнова“ враз з прибудівкою Академічного Сеніорату тої самої назви, що відповідала б подібній організації серед західних католиків під назвою: „Рух інтелектуалів католиків“. Члени „Обнови“ стали також ініціаторами організації одної з головних галузок Католическої Акції, а саме КАУМ — дебото Католическа Акція Української Молоді під назвою „Орли“, що могла вважатись Союзом Католическої мужеської молоді. Та ще й до останньої війни ми не ввідали зорганізувати бракуючих головних трьох галузок Католическої Акції, а саме: 1) Союзу Католическої Мужчин; 2) Союзу Католическої Жінок; 3) Союзу Католическої Жіночої Молоді — а тимсамим і підрядних організацій усіх названих Союзів. Правда, що ще створено було в нас Католический Союз для старших католиків обох полів з голов-

ним органом „Мета“ але всередині цієї організації ще велися завзяті дискусії, чи в тодішньому нашому положенні було би вказане ставати в ряди Католическої Акції, яка виключає політичні цілі, а загал членів Католического Союзу переважно йшов на таку вимогу. В такому стані організації Католическої Акції застала нас остання війна, з таким дорічком вплиналась укр. скитальщина на вигнанні і хоч до краю виснажена скитальчими злиднями, стривожена за свою долю і зайнята змаганням, щоби знайти який безпечний куток у світі, щоби могли життя врятувати — рішилась продовжати започатковану в Краю організацію Католическої Акції без огляду на всі труднощі й перешкоди.

Ми вже вище згадали про те, що дотепер зроблено в тій цілі і які наші дотеперішні досягнення на скитальщині. Невеликі ті досягнення, бо нелегко в наших скитальчих умовах серед постійного еміграційного руху, серед розсіяння по всіх краях Зах. Європи розтягнути організаційну сітку так, щоби ми справді створили зорганізовані ряди Католическої Акції. Коли наші Всечесні Отці Душпастирі по краях Зах. Європи дістали від своєї Духовної Влади доручення зорганізувати в кожній душпастирській станиці, а радше серед кожної хочби й найменшої укр. громади Кругок Католическої Акції, багато з них зжахнулось перед тим тяжким завданням. Бо й якже ж перевести в діло те доручення при рівночасному браку тих усіх засобів, що їх вимагає кожда організація, брак постійного звязку з вірними розсіяними по різних місцях праці, брак домівки, брак часу, брак фінансових засобів і всі інші браки, з яких здається найбільший брак вишколених пробовників, що були б свідомі своїх завдань і одушевлені ідеєю світського апостольства. І нині не один з наших Отців Душпастирів стоїть безрадний перед тими труднощами, а дехто навіть каже, що не чує у своїй душпастирській станиці відповідного „духовного повітря — клімату“ на створення організації Католическої Акції.

Тому в цьому місці звертаюсь до Вас, Високопреподобні і Всечесні Отці Душпастирі, з моїм пастирським словом, щоби Вас заохотити і викликати в Вас запал для цієї святої справи. Колись Апостоли Христові вийшли в світ, щоби проповідати Христову науку, як „благую вістку“ — Євангелія про Бога й Його безконечну любов до нас, про відкуплення світу через смерть на хресті Божого Сина — Ісуса Христа а при цьому й про

ним органом „Мета“ але внутрі тієї організації ще велися завзяті дискусії, чи в тодішньому нашому положенні було би вказане ставати в ряди Катол. Акції, яка виключає політичні цілі, а загал членів Катол. Союзу нерадо йшов на таку вимогу. В такому стані організації Катол. Акції застала нас остання війна, з таким дорічком впинилась укр. скитальщина на вигнанні і хоч до краю виснажена скитальчими змуднями, стривожена за свою долю і зайнята змаганням, щоби знайти який безпечний куток у світі, щоби морти життя врятувати — рішилась продовжати започатковану в Краю організацію Катол. Акції без огляду на всі труднощі й перешкоди.

Ми вже вище згадали про те, що дотепер зроблено в тій цілі і які наші дотеперішні досягнення на скитальщині. Невеликі ті досягнення, бо нелегко в наших скитальних умовах серед постійного еміграційного руху, серед розсіяння по всіх краях Зах. Європи розтягнути організаційну сітку так, щоби ми справді створили зорганізовані ряди Катол. Акції. Коли наші Всечесні Отці Душпастирі по краях Зах. Європи дістали від своєї Духовної Влади доручення зорганізувати в кожній душпастирській станиці, а радше серед кожної хочби й найменшої укр. громади Кружок Катол. Акції, багато з них зжахнулось перед тим тяжким завданням. Бо й якже як перевести в діло те доручення при рівночасному браку тих усіх засобів, що їх вимагає кожда організація, брак постійного зв'язку з вірними розсіяними по різних місцях праці, брак домівки, брак часу, брак фінансових засобів і всі інші браки, з яких здається найбільший брак вишколених пробоевників, що були б свідомі своїх завдань і одушевлені ідеєю світського апостольства. І нині не один з наших Отців Душпастирів стоїть безрадий перед тими труднощами, а дехто навіть каже, що не чує у своїй душпастирській станиці відповідного „духовного повітря — клімату“ на створення організації Катол. Акції.

Тому в цьому місці звертаюсь до Вас, Високопреподобні і Всечесні Отці Душпастирі, з моїм пастирським словом, щоби Вас заохотити і викликати в Вас запал для тієї святої справи. Колись Апостоли Христові вийшли в світ, щоби проповідати Христову науку, як „благую вістку“—Евангелія про Бога й Його безконечну любов до нас, про відкуплення світу через смерть на хресті Божого Сина — Ісуса Христа а при цьому й про

обовязок людини стати учеником Христовим і членом Христової Церкви через хрещення та й зв'язатись нерозлучно з Христом через освячуючу благодать, яку дістаємо через св. Тайни. Знаємо з історії християнства, як то тяжко було Христовим Апостолам і ученикам поширювати ті правди поміж жидами і поміж поганями, але мимо всіх труднощів, мимо переслідувань і мук, а навіть смерті Апостолів, святе діло поширювалось продовж двох тисячів літ так, що північна цивілізація в світі носить на собі християнське знамя й імя. Апостоли позискували собі щораз нових учеників, що по охрещенні називались вже християнами. Поміж тими новими учениками Апостоли вишукували собі окремих співробітників зі світських людей і то не тільки таких, що колись по них як їхні наслідники в духовному стані мали б продовжати святе апостольське діло, але також співробітників обох полів, мужчин і жінок, що мали їх спомогати у виконуванні апостольських завдань чи то поширюванням Христової науки серед невірних, чи достарчуванням матеріяльних засобів. Не потребую Вам пригадувати того, бо самі добре знаєте, якими засобами вивінував Христос своїх улюблених Апостолів. В порівнанні з ними Ваше вивінування в засоби і ваші умови душпастирської праці такі, що не можете завидувати Апостолам, немов би їм було ліпше, як вам. Для тих своїх вибраних співробітників Апостоли посвячували окремий час, щоби дати їм відповідну релігійну освіту, бо вони були звязковими між даними християнськими громадами і Апостолами. З листів св. Апостола Павла так дуже добре видно, як цинив собі і любив той Великий Апостол своїх світських помічників, а в листі до Римлян передає для таких своїх помічників в Римі окремі привіти певні славослов'я для них.

І нині священники-душпастирі хоч мають обовязок забезпечити духовну опіку для всіх повірених собі душ, то мають також обовязок вишукувати собі серед мірян й підховати собі помічників в душпастирстві. На історії Апостолів а також на історії Церкви в продовж віків бачимо, що Церква у поширюванні Христового Царства ніколи не обмежувалась до самої тільки праці священників чи Церковної Єрархії, хоч і не нагнала світських людей до апостольської праці. Але нинішні лукаві часи такі, що співпраця світських людей в обороні і в поширюванні Христової науки стала невідкличною вимогою, від якої ніхто не сміє відмовитись.

Та хоч усі покликані й обов'язані до участі в світському апостольстві Католическої Акції то все ж не всі можуть бути вибрані; як то сказав Ісус Христос (Мат. 20, 16): „Мнози суть званні, мало же ізбраних“. Він сам Ісус Христос, хоч не виключав нікого, ні одної душі зі своєї безконечної любові, бо всіх хоче спасти, то все ж таки вибрав з поміж людей своїх окремих учеників, а з поміж учеників вибрав 12, що їх назвав Апостолами, бо для них призначив окремі завдання.

Таксамо мусимо поступати й ми священники, приступаючи до творення організованих рядів Католическої Акції. Вибираючи найкращих кандидатів на світських апостолів зпоміж своїх вірних треба їх зв'язати-об'єднати в організаційних рядах, бо таке об'єднання чи союз має забезпечити окреме благословення від Христа, що виразно обіцяв у Євангелії (Мат. 18, 20): „Де двох або трьох збереться в моє ім'я там я буду посеред них“. В такому Об'єднанні чи Союзі один одного заохочує й підтримує добрим словом чи добрим приміром. А що завдання Католическої Акції це оборона Христового Царства а також поширення здобутків для Христа, то кращі й певніші успіхи буде мати об'єднана дія і в поодиноких галузях Католическої Акції на поодиноких відтинках й у загальному наступі на здобуття нових позицій.

Ми вповні свідомі тих труднощів, що їх мають наші Всесвітні Отці Душпастирі при творенні організації Католическої Акції серед розсіяної нашої скитальщини. Сам статут Католическої Акції, що його потвердила наша Церковна Єпархія ще в Рідному Краю, передбачує організацію радше в упорядкованих умовах праці по парохіях, Єпархіях, в цілій Галицькій Церковній Провінції, а умовини скитальщини далеко не такі. А все ж таки треба сказати, що загаль наших вірних на скитальщині вже є більше підготований до участі в організації Католическої Акції ніж це було в Рідному Краю. Покищо не вважаємо за вказане змінити згаданий статут і достосувати його в подробицях до теперішнього нашого положення, бо по суті він вповні вистарчалний на те, щоби перевести доповнення організаційної сітки Католическої Акції і створення так сказати б „хребтного стовпа“, щоби на ньому спиралась ціла сітка наших католицьких організацій.

Таким хребетним стовпом згідно зі статутом мають бути створені в кожній душпастирській стапці 4. Об'єд-

нання, чи Союзи діячів Католическої Акції або світських апостолів, а саме:

- 1). Союз Мужчин Католическої Акції
- 2). Союз Жінок Католическої Акції
- 3). Союз мужеської Молоді Католическої Акції
- 4). Союз жіночої Молоді Католическої Акції.

В рямцях тих чотирьох Союзів знайдеться місце для всіх інших католицьких організацій, станів, професійних чи з якими окремими цілями, але завжди узгідненими з головною ціллю Католическої Акції, а саме світським апостольством під проводом Церковної Єрархії. Провідники нашої Католическої Акції дістають окреме доручення приготувати подрібні поучення як переводити організацію на місцях в поодиноких душпастирствах, а пресовий орган нашої Католическої Акції „Християнський Голос“ зачне вже в пайближчих числах передруковувати цінну книжечку Мопсіньора Чиварді у українському перекладі про підставі вимоги Католическої Акції, цебто про вишкіл до світського апостольства. Тут вистарчить тільки пригадати згадані вгорі 4. Союзи чи Обєднання: мужчин, жінок, мужеської молоді и жіночої молоді; вони можуть бути створені, щойно по відбуттю вишколу, а цей вишкіл мають дати першзавсе наші Отці Душпастирі при помочі Братств Марійських Дружин, дотеперішних Католических Товариств як „Обнова“ и „Харітас“.

При цьому слід пригадати, що Союз мужчин Католическої Акції складається з мужчин жонатих, а нежонаті можуть туди ввійти щойно по 30. році життя, бо до того часу вони належали б до Союзу мужеської Молоді.

Так само и у Союзі жінок Католическої Акції будуть першзавсе замужні жінки, а незамужні щойно по скінченні 30. р. життя, бо до того часу вони були б в Союзі жіночої Молоді. Союз Жінок Католическої Акції має обовязок творити ще окремі секції під назвою: „Діти Католическої Акції“ (з дітьми від 4. до 10 року життя), бо від 10. року життя ті діти ввійдуть до підбудівок — секцій відповідних Союзів мужеської и жіночої Молоді.

Найважливіша справа для організації Католическої Акції це вишкіл до світського апостольства, бо без нього годі навіть мріяти а не то говорити про Католическу Акцію. Вишкіл призначений на те, щоби кандидат на світського апостола набрав свідомости про свої завдання. Перше його завдання це те, що він сам мусить бути зрзковим християнином, мусить бути обізнаний з головними прав-

дами християнської віри так як того вимагав перший Папа св. Апостол Петро в своєму першому листі до перших християн (1. Петр. 3, 15), щоби вони запитані завжди були готові дати відповідь про свою віру в Христа і про свою надію.

Само собою розуміється, що не може бути світським апостолом людина, що не знає добре християнського катехизму і не має запалу поширювати правди християнської віри серед тих, що своє знання про релігію й Церкву черпають з часописів. Ми ж знаємо, що більшість наших українських часописів має редакторів, для яких християнський катехизм не книга замкнена і сімома печатами запечатана. А однак ті редактори мають відвагу забирати голос і накидувати свою думку в справах віри й Церкви, а навіть давати поучення Церковній Єрархії. Деякі неграмотні в справах віри й Церкви редактори пишуть залюбки про українські Церкви об обрядах і в тимчасом мала українська дитина, що вчиться катехизму, знає різницю між обрядом і вірою отже й знає також, що українці мають один і той самий обряд, але належать до двох християнських віросповідань. Знаємо добре кому залежить на тому, щоби українці католики прийняли таку газетярську науку про віру й Церкву та й щоби їм було все одно, до якої церкви хто належить. Нині всім ясно, що одинока католицька Церква свідомо свого завдання супроти Христа зводить безпастану боротьбу з безбожним царством Сатани, коли тимчасом деякі національні т. зв. християнські Церкви чи секти деколи просто займаються на службу московського, безбожницького комунізму. Отже діячі Катол. Акції мусять бути глибоко пересвідчені, що вони є рядовими боекниками в боротьбі за Христа й Його правдиву Церкву, яка може бути тільки одна, бо Христос тільки одну Церкву оснував.

Нехай не ображуються наші нездвинені Браття „православні“, що ми так рішучо ставимо справу Церкви. Ми добре розуміємо їхнє привязання до давних традицій, що їх нашому народові накиннула горда Візантія, а закріпила Москва. Жиючи в атмосфері московського православ'я продовик століть наш український нарід у своїй величезній більшості просякнув наскрізь тою пехотою до св. Апостольського Престолу в Римі, що її завжди підтримувала Москва, бо знала добре, що з правдивим християнством не зможе на довго тримати наш

нарід в ярмі. Підчас коротких періодів нашої незалежності ми зайняті справою оборони нашого національного існування не встигли зайнятись справою релігійно-церковною так, щоби отрястись з усіх чужих і накинених нам традицій. Та на щастя українського народу маленька його частина осталась звязана зі св. Апостольським Престолом напевно тільки на те, щоби решті того народу вкелшити поворот до церковної єдності, яка заразом буде запорукою національної єдності.

Таке мусить бути пересвідчення наших світських апостолів і діячів Католическої Акції у нашому нещасному положенні двоподілу на католиків і „православних“. Це не є брак толерантності ані брак християнської любови до наших православних Братів, бо ми їх любимо правдивою християнською любовю так як любить добрий лікар свого хворого пацієнта, хоч не любить його недуги. Те що кажемо у відношенні до наших „православних“ Братів відноситься також до всіх інших іновірців чи вони українці, чи англійці, чи німці і т. д. якщо вони не об'єднані з нами у Христовій вселенській Церкві.

IV.

Яка програма нашої Католическої Акції під теперішню хвилю?

Нам ще далеко до того, щоби створити серед нашої скитальщини досконалу сітку організацій Католическої Акції, бо ще дотепер ми не маємо ні в одній душпастирській станиці зорганізованого т. зв. „хребетного стовпа“ згаданого вгорі, себто тих основних 4. Союзів-об'єднань — мужчин, жінок, мужеської й жіночої молоді. Але немає сумніву, що серед наших вірних ідея світського апостольства жива і маємо вже деякі католическі організації, що напевно стануться галузками нашої Католическої Акції. Щоби дійти до створення 4. згаданих Союзів, ми мусимо в найближчому майбутньому зробити рішучий крок вперед, а саме створити в кожній українській громаді Клубок чи Комітет Католическої Акції зложений з кількох людей, мужчин і жінок, добрих християн і одушевлених для справи світського апостольства. Цей Клубок чи Комітет під проводом чи за порозумінням зі своїм дотичним

Отцем Душпастирем збираючись правильно на нараду, продумає над справою створення згаданих 4 Союзів на терені даного Душпастирства, чи громади, а якщо тільки будуть дані на це, приступять до створення котрого-небудь з 4 Союзів. Звичайно зачинається від творення першого Союзу дебо мушян Катої. Акції, але можна зачинати і від творення Союзу жінок, чи молоді муже-ської чи жіночої. Загальне завдання всіх Союзів це апостоїство в родинному й в прилюдному життю, це перш-завсе для побороування ложного світогляду в справах віри й Церкви, оборопа прав християнської родини, за-безпечення християнського виховання молоді, оборопа прилюдної моральности.

Катої. Акція в кождому краю може мати ще деякі окремі завдання. Для нашої початкуої Катої. Акції по всіх краях призначаємо на цей рік окреме завдання, а саме піднесення й поширення релігійної освіти у **всіх кругах нашої скитальчої спільноти**, кличем нашим буде на цей рік: **християнський катихизм має бути в руках кождої української родини**, або навіть в кождого дорослого українця. Пресовим орґаном нашої Катої. Акції буде наш часопис „Християнський Голос“, спомоганій іншими укр. католицькими журналами, що появляються серед нашої скитальчини.

* * *

Вкінці щераз і щераз звертаємося з дорученням до Всечесних Отців Душпастирів, що як духовні провідники мають першу ролю в організації Катої. Акції, а також і до тих ревних наших вірних одушевлених для справи світського апостоїства, щоби негайно підготувили ґрунт для; створення нової організаційної сітки Катої. Акції. Всі труднощі, що ви їх добачували б, є неважні для тих, що мають запал на святе діло і є певні успіху, бо з нами Бог, з нами Христос Цар, що мусить царювати. Не сміємо зражуватись невдачами. Чекає нас праця тяжка, але успіхи певні, хочби ми тих успіхів не мали оглядати. Це правда, що пробосвики зла, неави-сті, брехні, й насилля мають лекший доступ до нас і мають деколи великі успіхи, а тимчасом пробосвики святої справи мусять стало побороувати великі труднощі духовні чи матеріальні. Та це вже така доля Хри-

стових вірних учнів, предсказана самим Христом, що наш шлях до цілі веде через вузьку браму, бо широка дорога веде до загибелі. (Мат. 7, 13).

Благодать вам і мир від Господа нашого Ісуса Христа і любов Бога й Отця і причастя Святого Духа хай буде з вами всіми. Амінь.

Дано в Римі, в Празник Пренепорочного Зачаття Пречистої Діви Марії, дня 22. грудня 1951 р.

† ІВАН, Єпп.
Апост. Візитатор.

